

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman
Károly* könyvkereskedő
vállalva magára, az előfize-
tések, nyilttér és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

Uj kiegyezés?

Wekerle Sándor és báró Beck miniszterelnökök f. hó 11-én abban állapodtak meg, hogy a két állam szakbizottságai összeülhetnek szeptember 18-án. Mindenféle jeltől, sok határozottsággal arra következtethetünk, hogy ezen tanácskozásoknak nem a Széll-Körber-féle kiegyezési javaslat lesz az alapja, hanem a kiegyezési kérdések egész összességének egészen újból való felvétele. Uj alku.

Sutba dobták tehát a Széll-Körber-féle megegyezést és az összes kiegyezési anyag újból vitássá tétetvén, az egész vonalon újra kezdik a tárgyalást, mintha az a megegyezés a világon sem volna.

Hát most csak az a kérdés, igen fontos kérdés, hogy mi nyertünk-e, vagy sem azzal, hogy az a megegyezés félre tétetik? — ha csakugyan félre tétetik.

A magyar álláspont eddig az volt, hogy a Széll-Körber-féle kiegyezés érdemi tartalmán változtatni nem enged, hanem formai

módosítást eszközöl: a szövetség helyett szerződés formáját választja és ha ebbe az osztrákok nem egyeznének bele, marad a viszonzosság álláspontja. Az osztrákok erre azt felelték, hogy vagy fogadjuk el a Széll-Körber-féle kiegyezési javaslatot úgy, a hogy van, minden, — tehát formai, — változtatás nélkül, vagy tárgyalassék újból az egész javaslat, miután ők a reciprotas jogi alapját sem ismerik el.

Nyilvánvaló, hogy Ausztria szánt-szándékkal húzta eddig a dolgot. Mert míg a magyar szakbizottságok tagjai az egész anyagukkal még a nyár folyamán elkészültek, addig az osztrák szakbizottságok hozzá sem fogtak a munkához.

Wekerle ugyan egy izben a képviselőház egyik bizottsági ülésén azt mondta, hogy csak hadd akarják az osztrákok, a dolog kialakulását elodázní, ez ellen mi nekünk most kifogásunk nem lehet, mert most a miénk a kedvezőbb szituáció és mégis, úgylátszik, bele-

ment Wekerle abba, hogy ennek az aránylag kedvező helyzetnek megbontsák az oszlopait.

Mindenesetre meglepő Wekerlenek az osztrák állásponthoz való közeledése, bár azt egyelőre a meghátrálás vádjával stigmatizálni nem lehet. Mert bizonyos, hogy ez nem jelenthet annyit, hogy a mostani állapotnál kedvezőtlenebb feltételeket elfogadjon és hajlandó legyen a megegyezés szerződési formájának engedményeért rekompenciációkra, az a kormány, mely a parlamentben kijelentette, hogy a szerződések tartamára vámszerződés alapján juttatja érvényre a már elkészített tarifát és vámegegyezményt, vagy ha ez nem sikerül, az 1899. XXX. t.-cikken kimondott viszonzosságot tartja fenn.

Nehéz, bonyodalmas és hosszú munka kezdődött meg, melyet gyorsan befejezni még akkor sem volna lehetséges, ha komoly eltérések nem forognának tenn a két kormány álláspontja között, hát még így, mikor oly fontos és elvi differenciákról van szó.

T Á R S A.

A forró nyári napsugárnak.

*A forró nyári napsugárnak
Melege lassan, egyre fogy, —
Bár zöld még a levél a fákon,
Közelségét az ősznek látom,
Szárnya felettünk már suhog.*

*Enyelgve fűt a rét patakja,
Virág is nyílik mindenütt,
Vigan zeng a madár az ágon,
Lepkék táncolnak könnyű szárnyon,
Oly vidám álom — életük.*

*Míg elmerengve nézem én ezt,
Látom az őszet sietni már,
A zöld levél im halaványabb,
A virág is, szegény oly bágyadt,
Tán sejtik, hogy rájuk mi vár . . .*

Noszlopy Tivadár.

Naplólap egy leány naplójából.

— A „Népjog” eredeti tárcája. —

Irta: KRAMMER ZSÓFIA.

Rajongó vágyu leányok, szerelmes aszszonyok, kik az élet árjában ringatva a családi tüzhely enyhe melegétől a szerelem égetve perzselő tűzétől, kik csapongó, tarka pillangóként virágról-virágra szálltok, a szerelem mézét szívja ki abból, kik csak szeretettől dédelgetve teher nélkül élitek át az

élet gyorsan szálló perceit: tudjátok-e mi az élni szeretet nélkül, nem érezve a családi tüzhely lobogó lángjának egyenlő fényét, biztató melegségét. Tudjátok-e mi az látni a napsugárt nem érezve éltető erejét, arcunkon át fuvalva lengeni a lanyha szellőt, de szívünkben nem látni a természet ezer remekjét, mely illatos, fenséges pompájában tárul csodálkozó szemünk elé, de szívünk üres, hideg, mint hogyha fagyasztó, jeges áram megdermesztette volna benn a szerelem és szeretet lüktető véráramát.

Milliónyi lény repked a lég balzsamos illatában fel s alá, ezer virágnak illatos kelyhe tárul fel s bódultan száll beléjük a pillangó, csak én, én nem érzem, hogy az életnek van értéke, hogy az élet szép. Csak én nem tudom, hogy a hideg aetheren keresztül melegen hatol a napsugár. Engem nem szeret senki és én senkit sem szeretethetek.

Miért tanultam meg gondolkodni, ha átlátom, hogy az nem szeretet, mely irántam az emberek keblében él. Rideg csodálat és hódolat csupán, melylyel meghajolnak tudásom előtt. Igen tudás! Hideg lelketlen szellemóriás mely csábító, kecsegtető szinpompával, lüktető étellel, szeretettel biztatva csalál el messze attól az ösvénytől, mely életutamul kiszabva; ott hagytam szülői szeretet biztosságát, a baráti érzés nemes kapcsolatát, egész világot, mely szeretet fényével volt telehintve, hogy a nagyságért küzdve az egész világ szeretetét kinyerjem és ime a fagyasztó légkör kietlenségébe jutottam. Nagyobb szeretet után vágytam, mint mely osztályrészem volt és mindent vesztettem, tudást szomjaztam és

most visszavágyom a tudatlanságba, abba a ragyogó szép világba, hol édes anyám lágyan csengő, altató dalán mosolyogva zarult be fáradt pillám és a szülői ajkak szerető csókja ébresztett szép álmaimból a még szebb reggelre. Tudás, te nem tudod betölteni keblemet, mert hideg vagy, fenséges bár s hatalmas, de én, ki ez utóbbítól elbódulva most kijózanodtam, ürt érzek szívem rejtekében, mert szeretni vágyom s nincs tárgyam a szeretethez.

De én gondolkozom és ezek a gondolatok oly keserűek, elzárják tőlem a hitet, a kétkedés száz-száz démonát rejtik agyamba és hogy ha néha azt hiszem, hogy a mi egy emberhez vonz az szeretet, a boncolgató elme megmagyarázza ezt az érzést és lerontja, megmutatva, hogy az csak a rokonszenvenek parányi része, mely szerte foszlik azonnal, mihelyt megismerkedünk jobban véle és megismerjük önző lelkének ridegségét.

Mert hiába mondják, hogy az emberek csak hibáikkal együtt szerethetők, hogy büneik elenyésznek a szerelemben, hogy önzők vagyunk mindannyian, én, ki a tudás erősen nagyító lencsében keresztül nézem az emberi gyarlóságokat, megundorodom azoktól és nincs sehol körülöttem egy barát, mely rokonlélekkel megértene szívem vergődését, magához emelne önzetlenül és szeretne vég nélkül; kinek forró, melengető csókján eloszlanék tudásom szülte kétkedés a jóban, ki elfelejtetné velem a betűk ridegen élő szellemét, hogy szeretnék . . . szeretnék . . .

Keresztül borzong egész lényemen az egyedülvalóság borzalma; sötét éjszaka

A magyar kormány előtt felelősséggel teljes munka áll. Eddig a Bánffy—Badeni-féle kiegyezés volt a legkedvezőbb reánk. A Széll—Körber kiegyezési javaslat már kedvezőtlenebb. Fontos és főbenjáró kötelessége most a kormánynak, hogy a mostani kiegyezés még a Bánffy—Badeni-félénél is kedvezőbb legyen. A Széll-féle kiegyezésnél azonban semmi esetre sem rosszabb.

De míg ez a kérdés véglegesen eldőlt, hosszú hónapok mulnak el, tehát előre sem ilyen irányban ne jósoljunk, hanem reméljük, hogy a nagy nemzeti kormány, a nemzet kívánalmainak legmegfelelőbbben oldja meg a nagy és nehéz kérdést.

A mit tőle méltán el is várunk!

A város közgyűlése.

Kaposvár város képviselőtestülete f. hó 13-án délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott.

Elnöklő polgármester az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Fleiner Mór és Ujváry Istvánt kéri fel.

S z a l a y Károly volt képviselő elhunytának bejelentése kapcsán felsorolja előadó a megboldogultnak társadalmi, politikai s a város közügyeinek intézésében kifejtett elvülhetlen érdemeit s a képviselő elhunytá miatt érzett fájdalomnak a képviselőtestület jegyzőkönyvileg ad egyhangulag kifejezést.

A harmadik kerületben megüresedett képviselőtestületi tag helyett G ä r t n e r László póttag hivatik meg.

Hosszas vitát keltett ezután a piaci és vásári szabályrendelet, melynek elkészítését L é g á r József képviselő s később a főispán is sürgette.

Az előadó polgármester jelentése szerint a szabályrendelet Gyula város hasonló szabályrendelete alapján készült, a képviselő-

lőknek a meghívó kapcsán előzetesen megküldetett s a tanács némi módosítással elfogadásra ajánlja.

Dr. Z á n k a y Gusztáv és dr. R u s a Ernő a város adózó polgárait nézve oly sérelmesnek tartja a szabályrendelet egyik-másik szakaszát, hogy azt jelen alakjában tárgyalásra alkalmasnak sem tartja, ennek dacára a többség a javaslat sürgösségére tekintettel kitüzi tárgyalásra s a hiányok és hézagok pótlását tételről-tételre kívánja eszközölni.

Majd minden §-nál hosszas viták fejlődtek ki s már-már kétséges volt a szabályrendelet letárgyalhatóságának lehetősége, midőn egyes módosítások benyújtásával a kezdetben legnagyobb ellenzők részéről is elfogadtatott, mivel azonban a külső területeken lakó adózó közönség érdekeit s a magán jogot a szabályrendelet mélyen sérti, értesülésünk szerint több oldalról fellebbezés adatik be.

A vízmű építésére vonatkozó jelentést a képviselőtestület nagy mebotránkozással fogadta s határozatilag kimondotta, hogy ha a szakértők által kilátásba helyezett négy hét alatt sem lenne üzembe vehető, vállalkozóval szemben a legnagyobb szigorral fog eljárni.

Az Oberczeller Antal-féle ingatlanok elárverezése csekély talán két szótöbbséggel kimondatott s az árverezési feltételek elfogadtattak.

A Kálvária-utca meghosszabbítására vonatkozó törvényhatósági határozatot a képviselőtestület megfellebbezi.

A villamtelep és vízmű számadási ügyeinek vezetéséhez szakértő könyvelő alkalmazása a kereskedelmi törvények alapján polgármesterre bízott.

A Gundy-féle iskolai alapítvány ingatlanainak nyilvános árverésen leendő eladását olyképp állapították meg, hogy először árvereztessék az egész ingatlan, azután pedig az ülésen bemutatott parcellázás alapján s a kedvezőbb eredményt fogja a képviselőtestület jóváhagyni.

Az iparos- és kereskedő-tanonciskolai bizottságban hiányzó egy tag helye L é g á r Lajossal tölthető be.

részemre az egész élet, melyben egyetlen csillag sem vezérel biztató ragyogással. És a mig tudás ösvényén égő faklya világított. addig a szeretet szülte boldogság útját sötét homályba burkolta. Ez a fény tövises utat világított be, de én áthaladva a töviseken eljutottam a tudás céljához, de csak midőn oda elértem, láttam, hogy ez nem az Elyseum, nem az a kis kert, melyhez — ha tövises uton küzdöttünk — boldogságban jutunk, miként azt gyermekméseimben hallottam anyám ajkáról.

Gyermekmesék! Hová foszoltatok, mivé levél édesen csengő ajak, melyek oly kedves gyengésséggel vezettek a mesék virághimes, tarka utain, elringatták lelkem egy szebb világba, a melyből bár sohasem lett volna ébredés. Lezárultak már rég! Sirod felett a moh s gyep nő, néhány száraz levélt sodor az őszi szél a besüppedt hantra és a szerető, csókos ajak néma... néma... Egy hangja sem zendül felém az anyai szeretetnek és én vérző kebellem, lelkettépő fájdalommal siratlak téged, én, ki kétszeresen érzem veszteségemet, mint más, kit rajtad kívül még nem zárt szeretettel senki karjaiba, kit még más ajkáról mint a tiedről szerető csók nem ért.

Pedig volt idő, midőn szavad nem vettem figyelembe, midőn szívtelenül elhagytalak, hogy tudvágyamat kielégítsem, midőn kevésnek találtam szereteted, azt a mindenható anyai szeretetet és az egész világra vágytam. Elhagytalak! Oh, hogy bűnhődtem tettemért!

Tudásom, mely megtagadni készitette velem a tulvilágot, elvette hitem a jövőndő

életben, tagadja, hogy még találkozom veled, hogy együtt leszünk ott tul anyám, egyetlen a ki szerettél s én nem becsültelek!

Add vissza hitem, tagadd magad meg rideg tudás, oszlasd el a kételkedést, mert én vágyom utánad...

Vágyom utánad, miként virág a nap-sugár után, mint a dus növényzet eltikasztó hőségben jótékony esőcseppet, miként szívem eseng szeretet után...

Mit ér a tudás, senki sem szeret... Látom, hogy szinte félnek tőlem ki utat törtem a tudás hatalmas rengetegén, melyben eddig a férfi is csak egy ágat tudott eltávolítani és én a gyenge nő ledöntöttem a tudás útjában álló hatalmas óriásokat és itt állok a magaslaton, hová előttem ember nem jutott; oh de e magaslatra félve tekintenek fel az emberek s nem mernek hozzám közelgeni, felemelkedni senki sem mer.

Kacagni szeretnék e félelmen, melyet én a gyenge nő legyőztem, kacagni kigunyolva az egész világot, az emberiséget, büszkén mutatva tudásom mindenkinek, kacagni a legyőzöttek felett, ki ámulva tekintenek reám, de mellém állni félnek, igen kacagni szeretnék, de midőn e hang kitör a torkomon, keserű, szilaj, szívtépő zokogássá változik. Sajongó érzés dulja fel lelkem és én a győző, a tudományok győztese, leverve érzem az egész világtól magam abban az egy érzelemben, mely a leghatalmasabb, melyért feladnám egész tudásom, melyért egyszerű, közönséges észszel cserélném fel hatalmas szellemem; egyetlen, fenséges, pótolhatatlan érzésért: szeretet...

Ezen rendkívüli közgyűlés alkalmával különösen azt a sajnálatos eredményt tapasztaltuk, hogy a kisebb adózó polgárok nagy érdeklődése mellett választott új képviselők egy része választóik érdekeiről már is megfeledkezett.

Krónika a hétről.

(A kolozsvári színházavatás. — Jászberény ünnepe. — Az első Jókai szobor. — Honvédszobor leleplezés Kassán.)

Az elmúlt hét megannyi ünnepségből állott. Az ország különböző részeiben egymástól lényegesen elütő ünnepélyek folytak le. Így Kolozsvárott az új színházat avatták fel nagy ünnepek keretében. Még az imént tartották az utolsó előadást a régi korhadt színházban, mely annyi kiváló művészt nevelt a nemzetnek, a honnan a legkitünőbb színművészek kerültek ki. S azután megnyitották az új színházat, a kormány és képviselőház képviselete mellett. Azonkívül részt vettek a fényes ünnepségen az irodalom, művészet képviselői, az egyes városok és törvényhatóságok kiküldöttjei. A megnyitó előadáson Herceg Ferenc remek darabját adták elő zsufolt ház mellett. Immár tehát új hajléka van Kolozsvárott a színművészetnek, mely folytatja majd eddigi áldásos munkásságát és még számos nagy művészt nevel az országnak.

*

Jászberény városának szép ünnepe volt vasárnap. A büszke jász város Apponyi Albertet ünnepelte abból az alkalmából, hogy 25 esztendeje képviseli polgárságát a parlamentben. A nagy ünnepeltetés tisztán a közszeretben álló képviselőnek szólt, annak a hatalmas szellemnek, kire büszke lehet hazánk s a kire büszke lenne bármely művelt nemzet. Ugy volt, hogy a kormány valamennyi tagja képviseletit magát Apponyi ünnepeltetésénél, sőt maguk a miniszterek fognak Jászberényben megjelenni. Nem lett belőle semmi. Egy csomó képviselő kísérete el csupán Apponyt jászberényi útjára, mig miniszter kollégái táviratilag üdvözölték a kultuszminisztert. A mint hírlík, a kormány tagjai féltek Jászberényben jelen lenni, mert felette erős hangokat, kuruc beszédet vélték hallani Apponyitól. Ebben nem is csalódtak, mert a szónoklás legkiválóbb mestere ugyancsak harsogtatta Lehel kürtjét, futta rajta a szebbnél-szebb hangokat és ugyancsak erősen, messze hangzóan bűgatta. A mit mondott, az szinigazság volt; nem cifrázott, nem ígért olyant, a mit beváltani lehetetlenség, elmondotta őszintén, nyíltsággal, hogy mit és mennyit tehet a kormány! mi a függetlenségi párt további célja; kiket akar ő támogatni; kik az ország, a nemzet ellenségei. Mindenre részletesen kiterjeszkedett nagyszabású beszédében, a miből mindenki meggyőződhetett, hogy Apponyi még mindig törhetetlen függetlenségi, ki elveit feladni nem fogja, még ha miniszterségébe is kerül. Különös figyelmet érdemel a tanításra vonatkozó meleg hangú beszéde, a mely mindenképp megnyugtathatja az ország hazafias elemeit, mert Apponyi ha ígér, azt be is váltja.

*

Tehát már Jókainak is van egy — mellszobra. Jókai és — mellszobor. Ezt sem a nemzet emelte neki, hanem a Turista Egyesület. A Svábhegyen leplezték le Jókai jól sikerült mellszobrát nem a legnagyobb érdeklődés mellett. A kormány és a képviselőház nagy elfoglaltságára való tekintettel nem képviseltethette magát. No majd helyrepótolják akkor, mikor a legnagyobb magyar írónak hatalmas szobrot emelnek, a mely talán száz év múlva, talán előbb, vagy — még inkább — soha sem fog leleplezteni. Már három éve, hogy a nagy géniusz elpihent; megindult a közadakozás, de a három esztendő alatt oly neveltségesen, illetve fájdalmasan kicsi összeg gyűlt be,

hogy abból még egy tisztességes mellszoborra se telnék. Így fizeti meg a nemzet Jókainak ama tengernyi élvezetét, melyet a nagy író szerzett örökké élő munkái által De azért egyéb haszontalanságokra és számárságokra szokott telni, oh nagyon is. Magyarország mégis csak közel van a Balkánhoz. A hatása elvitázzhatatlanul érezhető.

*

És még egy szobor leleplezés. A vöröspipkások, a 48-as idők rettenhetetlen bajnokainak, a hőselkü honvédek emléksobrát leleplezték Kassán. És csodák-csodája, részt vett ezen ünnepségen a honvédelmi miniszter, az államtitkára, a képviselőház elnöke; képviselve voltak a közös hadseregbeliek. Amuljunk és bámuljunk. Ez aztán nemzeti vívmány, mint Bolgár Ferenc államtitkár beszédében hangzott. Valóban az. A régi honvédeknek behódol a kormány, a parlament, a közös hadsereg; beszédek, dicsőítő szónoklatok hangzottak el. Ilyesmit még mas kormány nem tudott elérni. Elvégre kicsoda megsodálni való van ezen, mikor nem csodálkozunk azon, hogy valami Hentzi-fele ur szobra áll Magyarország fővárosában, Budapesten a hadapród iskola kellő közepén, hogy a kadetok szeme előtt folyton a hazaszeretet, vitézség, elszántság képe lebegjen. A kassai szép ünnepség ismétljük nemzeti vívmány, mint egyéb dolog, a mely hasonló elnevezéssel bír, a mikor is mindig óriási ellenszolgálatot kell adnunk ilyen ország-világot elvakító vívmányokért. Ha kell pénz a hadsereg számára, kapunk ilyes olc ó vívmányokat. Elvégre ez is valami örüljünk, hogy valamiképpen van részünk.

H I R E K.

A Tulipán-kert gyűlése.

A kaposvári Tulipán-kert Szövetség Rusa Ernőné elnökle mellett e hó 13-án választmányi ülést tartott, melynek tárgya Népünnepély anyagi része — a számadás — elintézése volt. A pénztáros által betérjesztett számadás tételenként felolvastatván, annak eredménye egyhangulag elfogadtatott s pénztárosnak a felmentvény megadott.

Ezen számadás szerint a bevétel 1366 kor. 81 fill., a kiadás 958 kor. 87. fill., így a tiszta maradvány 408 kor. 04 fillér volt, mely összeg gyümölcsözés végett a Kaposvári Hitelszövetkezethél helyeztetett el.

A népünnepély sikerült volta a rendezők és közreműködők fáradhatatlan munkásságának köszönhető, miért is a választmány, tekintettel a jótékony célra, ezáltal is köszönetét nyilvánítja mindazoknak, a kik önzetlen és buzgó fáradozásukkal a népünnepély fényét és sikerét előmozdítani s biztosítani szivesek voltak.

Együttal kimondta a választmány, hogy évről-évre — Szent István napján — hasonló Népünnepély fog a Tulipán-kert Szövetség javára rendeztetni.

Ugyanezen ülésen tisztelendő Keresztés József r. kath. káplán ur a szövetség jegyzőjévé egyhangulag megválasztott.

Elhatározta a választmány azt is, hogy a Tulipán-kert céljainak megvalósítása és a társadalmi összetartás céljából havonként családi estélyeket tart felolvasás és hangversennyel egybekötve, a melyen a hölgyek minél egyszerűbb ruhában jelenjenek meg s melyhez az étel és italokat felváltva szolgáltatják.

Ez az üdvös mozgalom Kaposvár szunnyadó társadalmi életének felrészítésére csak áldásos lehet, miért is sok szerencsét kívánunk a rendezőségnek!

— **Főúri esküvő.** Ögróf Pallavicini Ede mosdósi nagybirtokos és neje, székhelyi Mailath Etelka leánya Stefánia, futaki gróf Hadik Bélával Budapesten, a budavári koronázó templomban szeptember 28-án tartja esküvőjét.

— **Szemle a honvédségnél.** Lóskay Gábor cs. és kir. tábornok, a honvédelmi miniszterium III. csoport főnöke, Hazay Ödön hadbiztos kíséretében szemlét tartott a Kaposvárott állomásozó honvédség elhelyezése felett, melynek befejezése után, Budapestre utazott.

— **Alispánunk és a konzulátusok.** Sárközy Béla alispán egymás után küldi vissza az osztrák-magyar konzulátusok német nyelvű megkereséseit. Helyés! Üdvözljük ezért a derék és hazafias cselekedéért. Ha fizetjük az osztrák-magyar nevezett konzulátusokat, hát tessék tiszteletben tartani a mi nyelvünket és jogainkat, mert a konzulátus nemcsak osztrák, hanem magyar is! Legalább így kell annak lenni!

— **Az ügyvédi kamarából.** Néhaj Szalay Károly volt kaposvári ügyvéd irodája részére gondnokul a zalaegerszegi ügyvédi kamara dr. Rusa Ernő ügyvédet rendelte ki, kinek körülben az elhunyt ügyvédi iratait még életében átadta.

— **A közig. bizottság ülése.** Somogyvármegye közigazgatási bizottsága szept. hó 12-én tartotta havi rendes ülését, Kapotsfy Jenő főispán elnökle alatt, aki kegyeletes szavakban emlékezett meg Szalay Károly kiváló érdemeiről. Szalay Károly ugyanis mint a törvényhatósági, valamint a közigazgatási bizottság tagja, nagy tudásával s kiváló szorgalommal vett részt a közügyek intézésében s mint a függetlenségi elveknek rendíthetetlen híve, még a legutóbb lefolyt alkotmányos küzdelmekben is a nemzeti ügy egyik előharcosa volt. A főispán indítványára emléket és érdemeit jegyzőkönyvileg örökítette meg a bizottság. Az elmúlt hóban összesen 800660 korona egyenes adó fizettetett be a kir. adóhivataloknál, vagyis 682640 koronával több, mint a múlt év eme hónapjában. Az állami és törvényhatósági utak állapota jó, ugy a köz- és állategészségügy is kedvező volt. A Gyöngyösmellékre a belügyminiszter által engedélyes személyjogi gyógyszerterát Hajnal József okleveles gyógyszerésznek engedélyezte a bizottság.

— **Városi tisztviselők választása.** Kaposvár rt. városnál az üresedésben levő II. tanácsosi és az ujonnan rendszeresített II. számvevői állás választás útján, e hó 27-én fog betölteni. Pályázók előre láthatólag sokan lesznek.

— **Szalay Károly temetése.** A csillaghegyi tisztviselő telepen helyezték örök nyugalomra f. hó 7-én Szalay Károly ügyvéd, volt orsz. képviselőt. Koszorút küldtek a következők: Kaposvár város közönsége — Nagyságos Szalay Károly városi képviselő urnak, a nép barátjának, halála és elismerése jeléül. Sietek hozzád — Atala. Szeretettel — Lajos. Kedves Károly bátyáknak — Ákos és Ilona. Drága édes apáknak — Fruzin és Károly. Kedves drága Károly apáknak — Manna, Elek. Sohasem szűnő szeretettel — Babad és Tinikád. Károly bácsi emlékének — Endrődiék. Felejthetetlen Károly bátyáknak — Ernő és Tilly. Áldó szeretettel — Mambul. Áldó szeretettel — Emil. Vojnics Lászlóné. Novákék. És ezeken kívül számosan felirat nélkül. A temetésen megjelent a csillaghegyi tisztviselő telep egész közönsége. Ott volt továbbá Thaly László orsz. képviselő, Zsirus Kálmán kuriai bíró, dr. Bodnár Zsigmond egyetemi tanár, Szemecz Emil, a Magyar Állam főszerkesztője, Szobovits Lajos, dr. Anyos István, Endrődi Sándor, Endrődi Béla stb. Kaposvárról Kifaludy Ákos, Somogyi Lajos, dr. Rusa Ernő, dr. Obetkó Károly. Az engesztelő misét f. hó 10-én mondták az elhunytat úgy Békásmegyeren mint Kaposváron, hol ugy a vármegye mint a város és a függetlenségi párt tekintélyes számmal volt képviselve.

— **Jogászesztély.** A bírói és ügyvédi kar szép egyetértéséről értesítenek Szekszárdról bennünket. Hazasli n s z k y Géza szekszárdi kir. törvényszéki elnök mult csü-

törtökön a kaszinóban jogászesztélyt rendezett, melyen a szekszárdi bírói, ügyészi és ügyvédi kar szép számmal jelent meg. — A kollégialis estélyen Hazasli n s z k y Géza kir. törvényszéki elnök és Ágoston István kir. táblabíró melegen üdvözölték a megjelent ügyvédi kart. Az ügyvédi kar nevében Török Béla takarékpénztári ügyész beszélt, megköszönve a meghívást. Az estélyen jelen levők elhatározták, hogy minden hónapban egyszer jogászesztélyt tartanak.

— **Értesítés.** A kaposvári áll. s. közs. polg. leányiskola »Erzsébet Ifjúsági Önképző és Segítő-Egyesület« jótékony célú n ő i m u n k a - k i á l l i t á s a a megyeház disztermében 1906. szeptember hó 23-án d. e. 11 órakor nyílik meg. A kiállítás naponta d. e. 10—12-ig és d. u. 4—7 óráig tekinthető meg.

— **Országos vásárok.** Somogyvármegyében legközelebb országos vásárok lesznek e hóban és pedig 17-én Török-koppány, Pátra; 18-án Sárd; 21-én Gálosfa, Ihárosberény, Tab; 22-én Csokonya; 24-én Szigetvár; 25-én Nagyberki; 27-én Karád; 30-án Kaposmér5 és Belezna községekben.

— **Sikerült az Orsz. Posztókv. Aruháznak** (Bpest, Rottenbiller-utca 100. sz.) 1000 vég nagyon jó minőségű tartós férfi ruha szövetet egy csődbe jutott posztógyárostól potom áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes férfiföltönyre elegendő 3 méter nagyon jó, tartós, remek mintázatu szürke, barna és drapp seviot szövetet. Sötétkéket vagy feketét 7 koronáért. A fenti céget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

K Ü L F Ö L D

Orosz események.

Oroszországban patakokban folyik az ember vér. Már szinte elfásultunk az onnan jövő hírek szenzációiban, melyekbe csak a tömegmészárlások tudnak még némi változatoságot keverni. A nagy, a borzalmas vérfürdők keltenek még a szokottnál kissé nagyobb feltűnést. A lefolyt napok szolgált ilyen embertelen vérengzési eseménnyel. A kisenevi, a homeli, a bjeloszoki állatiaságok eltörpülnek a Sziedlechen rendezett pogrom mellett. Ötszáz halott és sebesült zsidó borítja a mindössze 28000 lakost számláló községet. De az emberirtásnak ott, és egész Oroszországban, azért még nincsen vége. Szüntelenül tovább folyik az, hogy annál drágább legyen ára a szabadságnak, mely előbb-utóbb mégis csak győzelemre fog jutni ebben az agyoncsigázott, halálalig sanyargatott országban.

A kubai fölkelés.

Az Egyesült-Államok kormánya még egy cirkálóhajót és egy ágyunaszádot küldött a kubai vizekre. Az ágyunaszád a sziget déli partján cirkál. A kubai kongresszus meg fogja hatalmazni Palma elnököt, hogy az állampénztárban levő összes pénzt, a nemzeti kötvények fedezete után a fölkelés elnyomására fordítsa. A kongresszus Palma elnöknek összes eddigi kiadá-át jóvá fogja hagyni. A kubai kormánynak most huszonöt millió dollár fog rendelkezésére állni. A kormány Havanna városban is elrendelte az ostromállapotot s rendeletet adott ki, hogy a várost kocsi, engedelem nélkül el nem hagyhatják.

Közgazdaság.

Gazdasági vajudás.

A gazdasági tényezők szüntelenül kiegyenlítési iparkodnak egymást; a mérleg egyensúlya sohasem állítható helyre, legfeljebb, hogy az ellentétek, melyek az egyes tényezők közt fennforognak, időről-időre kevesbednek, a közös érdekből merített haszon megosztása közelebb jut az igazságossághoz. Egészen egyforma arányban azonban soha sem jutalmaztatik a közgazdasági tevékenység minden ága.

Minél harmonikusabban alakul a viszony a közgazdasági ágazatok közt azoknak díjazását illetőleg, annál egészségesebb a közgazdaság, annál szilárdabb az alapja. Minél nagyobbak a díjazás ellentétei, annál rosszabbak a közgazdasági viszonyok. Mert az egyik fél a másik rovására oly előnyökben részesül, melyek az általánosságra kedvezőtlen hatást gyakorolnak.

A harc az egyensúly elérésére tehát nem szűnik meg soha. Nemcsak a munkaadók és a munkások közt folyik az, hanem a közgazdaság minden ágazata, a társadalom minden rétege közt.

Innen van, hogy hol az egyik cikk drágul meg, hol a másik. A közgazdaság, a társadalom egyik osztálya felemeli a munkája, készítménye árát. Ez természetesen kihat minden többi osztályra is, mely a szoban forgó produktumot drágábban kénytelen megszerezni és erre fedezetet csak úgy találhat, ha szintén többet követel a teljesítményeért.

Mi mostanában éppen abban a stádiumban vagyunk, amelyben sorjában állanak elő a különféle osztályok több követelésekkel. Ezért bátran állíthatjuk, hogy közgazdaságunk igen válságos helyzetben van, aminek kétségtelen bizonyosságát a pénznek elértéktelenítésében találhatjuk.

A sok áremelésnek ugyanis az a furcsa következménye, hogy az emberek többet kapnak ugyan munkájukért, de többet is kénytelenek kiadni s így az áremelkedés csak látszólagos volna, — a mellett, hogy a pénz értéke csekélyebb — ha az áremelkedés minden szakmában már tényleg beállott volna. Egyelőre azonban még sok szakma nem emelte fel az árakat, egyesek pedig éppenséggel nem is gondolhatnak erre s ezek azok, kik a sok áremelkedésnek megadják az árát.

Vajudnak tehát a közgazdasági viszonyok s tartani lehet tőle, hogy még évekig el fognak húzódni az átalakulások, melyeknek ép az volna a legkedvezőbb eredménye, ha a pénz értéke még inkább csökkennék, mert ezáltal elérhető volna, hogy mindenki, ha már többet kénytelen költeni, több jövedelemre is tenne szert.

Amikor számolnunk kell azzal, hogy ezentul még fokozódní fognak kiadásaink, legfőbb figyelmünket arra kell fordítanunk, hogy bevételeinket is szaporítsuk. Nekünk magyaroknak, kik rég időktől fogva számtalan milliókkal adózunk a külföldi iparnak, kereskedelemnek, erre igen hathatós módunk van: igyekeznünk kell pénzünket lehetőleg az ország határain belül tartani. Ezt célozza az iparpártolási mozgalom, melyet a magyar produktumok érdekében indítottunk.

Csak ha ezt közös erővel, közös akarattal sikerül keresztül vinni, számíthatunk arra, hogy a gazdasági vajudást nagyobb megrázkódtatás nélkül fogjuk kiállhatni. Nemcsak hazafias feladat tehát, hogy pártoljuk a hazai ipart, hanem mindannyiunk közös, vitális érdeke, melyet ha szem elől tévesztünk, keményen lakolni fogunk érte!

El ne feledjük végül, hogy a társadalom, közönség egyesekből áll s ha mindenki a szomszédjára fogja bízni a hazafias feladat teljesítését, senki se fogja azt teljesíteni és közgazdaságunk az egyre hevesebbülő harcban végkép el fog pusztulni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

Somogyvármegye alispánjától.

21412/1906. szám.

Pályázati hirdetmény.

Kaposvár rt. városnál üresedésben levő **II. tanácsosi** s az ujonnan rendszeresített **II. számvevői állásra** pályázat hirdetetik.

A II. tanácsosi állás évi javadalmazása: 2000 (kettőezer) korona és 700 korona lakbér.

A II. számvevői állás évi javadalmazása: 1400 korona fizetés és 600 korona lakbér s mindkét állásra vonatkozólag a város szervezési szabályrendelete szerint korpótlék.

Mindkét állás nyugdíjigénnyel van összekötve.

A képviselőtestület határozatához képest a II. tanácsosi állásra pályázónak legalább jegyzői képesítéssel, a II. számvevői állásra folyamodónak legalább állam-számvitel-tani képesítéssel kell birnia, továbbá mindkét állásra nézve 24 évesnél fiatalabb és 30 évesnél idősebb koru pályázó kérvénye figyelembe nem vétetik. Életkor születési bizonylattal igazolandó.

A kellően felszerelt pályázati kérvények legkésőbb 1906. évi szeptember hó 26. napjának d. u. 4 órájáig Kaposvár rt. város polgármesteréhez címezve küldendők be. A választás elnökletem alatt 1906. évi szeptember hó 27-én d. e. 10 órakor fog Kaposvárott a városház termében megejtetni.

Kaposvár, 1906. szeptember hó 11-én.

(P. H.)

Sárközy s. k.
alispán.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek

— e lap —

kiadóhivatalában.

1256. szám
1906. vht.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. törvényszéknek 1905. évi V. I. 434/1. számú végzése következtében Rusa Ernő ügyvéd által képviselt **Pekarek és Léderer** javára **Grünvald Mór** ellen 225 kor. 24 s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján alpereseknél lefoglalt és 2775 korona 50 fr. becsült következő ingóságok, u. m.: kávéházi berendezés, butor és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kaposvári kir. járásbíró 1905. évi V. I. 434/2. számú végzése folytán 225 K 24 fill. tőkekövetelés ennek 1905. évi július hó 25. napjától járó 6%-os kamatai és eddig összesen bíróilag már megállapított, valamint a még felmerülő költségek erejéig Kaposvár alperes lakásán leendő eszközülésére 1906. évi október hó 2. ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kaposvár, 1906. évi szeptember hó 8. napján.

R A C Z I S T V Á N
kir. bír. végrehajtó.

Ne mulassza el megrendelni!

mert, Manhattan nélkül 100 kg. Manhattan tápporral hizlalva 387 kilót nyomott ezen sertés.

Gazdak figyelmébe!

A sertés szépen fejlődik, gyorsan nő és hamarabb hizik, a tehén több és jobb minőségű tejet ad, a ló sokkal erősebb lesz és súlyosabb terhet bír el, ha ezek eleségébe naponta a világhírű **Manhattan** tápporból csekély mennyiséget adagolunk; 5 kiló próbára 5 korona postautánvétellel. 100 kiló 50 kor., 50 kiló 26 kor. Budapestről vasuton szállítva. Hasznos tanácsadó a házi állataink hizlalása és táplálásához, valamint ezek betegségeiről és ettől való megóvhatásokról című minden gazdának nélkülözhetetlen, tanulságos könyvet minden rendeléshez ingyen mellékeljük. Megrendelési cím:

Manhattan-Vállalat,
Budapest, VIII. Bezerédi-utca 3/M.

Budapesten
 Az egyetlen
 Független
 Ellenzéki
 nagy napilap

„AZ UJSÁG”

Előfizetési ára:

Egész évre 23 K. — f.
 Fél évre 14 K. — f.
 Negyedévre 7 K. — f.
 Egy hónapra 2 K. 40 f.

Gyönyörű albumajándék karácsonyra Az Ujság minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala,
 Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

Hagelman Károly
 könyvnyomdájában
 egy
tanuló
 felvétetik.

Legjobb
 mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti

„Styriai“ kötőgép
 Árjegyzék ingyen. — Kedvező fizetési feltételek.

Első styriai kötőgépgyár
 magyarországi képviselője,
 FOGL J. L. műgépész
 Budapest, VI. Csengery-utca 54.

RavasZRóka

az ember mégis, hogy a
Ceres-
étel-
zsírt
 (kókuszdiókból) is feltalálta. Minden étel, mit vele készítünk, könnyen emészthető és jóízű.
 Schicht György „Ceres“ tápszer-
 művek osztálya, Aussig E/m.

Mit igyunk?

Az elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizet, a méhai

a) 7-10
ÁGNES-

Kedvelt borviz!
 forrást, mert föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszernél fogva

kitűnő szere a legkülönbélebb gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek.

Vegyi vizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszerre tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kéty, dr. Stamborszky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Verner, dr. Gebhardt, dr. Balog, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipiades, dr. Moravcsik, dr. Glaser, dr. Markosfalvi stb.-ektől, a kik az Ágnes-forrást a legmelegebben ajánlották: ideges gyomorbajoknál, chronikus gyomorhurutoknál, főleg karlsbadi kura után, esontlágynál, angolkóránál, vese- és hólyagbetegségeknek, étvágytalanságnál, vérszegénységnek, mint óvszert fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél**, sőt a szódavíznél is **olcsóbb**; hogy az **Ágnes-forrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb **vidéki** városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét **ingyen kapható**. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

RÓZSA JÁNOS

Kaposvár, Fő-utca 31. sz.

S A J Á T H Á Z Á B A N .

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

vegyészeti ruhatisztító
és gőzműfestő intézetét,

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nálam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok nem ütnek vissza.

Kérem a modern vegytisztítást ne tessék a szabófolt tisztítással összetéveszteni.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nincs többé iszákosság

a Zoa-por használata után, a miről ezer meg ezer köszönőlevél önként beérkezett. — A Zoa-por kávé-, ital-, étel- vagy szeszes italban adható anélkül, hogy erről az ivó tudomást szal birjon. Teljesen ártalmatlan. — A Zoa-por többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert előidéz az a csodahatást, hogy az iszákosnak a szeszes italkat ellenszenvenessé teszi. A Zoa oly csendes és biztosan hat, hogy azt fele-

ség, testvér vagy leánygyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását. Zoa a családok ezreit békitetteki, sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Nem kevés fiatal ember a jó utra és szerencséséhez segített és sok ember életét számos évvel meghosszabbította. — Egy adag ára egy teljes kurához 10 korona. Szétküldés titoktartás mellett portó- és vámmentesen történik utánvétt vagy a pénz előleges beküldése mellett. Szállítja **AUFFENBERG JÓZSEF** Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3/M. szám.

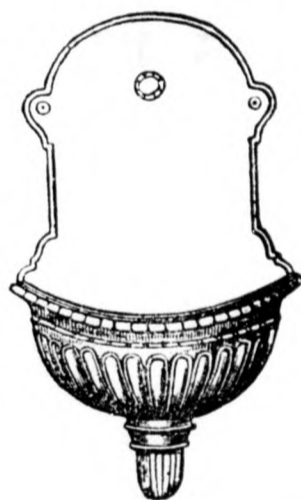
Részletfizetésre

porcellán és üvegszervizek, lámpák, china-ezüst.

Kérésre képes színes árlap ingyen. Ugyanitt utazók felvételnek, kik vendéglősöket, ker kedőket és henteseket látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek.

1 kiló világhírű szegedi paprika 3 frt utánvéttel. Ivánkovits Károly és fia, Szegeden.

Nyomdai munkákat
jutányos áron készít
Hagelman Károly
könyvnyomdája
Kaposvár.

TAKY FERENCZ

okl. gépész, villany- és vízvezetékszerelő
KAPOSVÁR, KORONA-UTCZA 14. SZ.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a jelen kor igényeit teljesen kielégítő

villany, vízvezeték, telefon

és villamos-csengő felszerelésére, valamint bicikli, varrógép, villany- és benzínmotor, ugyszintén min dennemü mechanikai gépek javítására

Electrotechnikai Műhelyt

rendeztem be.

A városi villanytelep szolgálatából kilépve, ezen nagyszabású műhely felállítására azon cél vezérelt, hogy bő tapasztalataim s szaktudásom révén városunkban egy oly iparágat honosítsak meg, melyet a nagyközönség eddig nélkülözni volt kénytelen.

A villamos világításnál előforduló zavarokat a leggyorsabban és legjutányosabban eszközlöm.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Taky Ferencz

okl. gépész, villany- és vízvezetékszerelő.

Magánvízvezetékek felszerelését igen jutányos áron vállalom el.